

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ТОГТООЛ

2020 оны 12 сарын 04 өдөр

Дугаар 062/06

Сайншанд сум

Дорноговь аймгийн Засаг даргын
үйл ажиллагааны /2020-2024 он/
хөтөлбөр батлах тухай

Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1.1 “д”, 18.1.2 “е”, 25 дугаар зүйлийн 25.1, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.9, 9 дүгээр зүйлийн 9.11.1, 17 дугаар зүйлийн 17.4 дэх заалт, Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 23 дугаар тогтоол, 24 дүгээр тогтоолыг тус тус үндэслэн аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Дорноговь аймгийн Засаг даргын “Хөгжлийн төлөө хамтдаа-2” /2020-2024 он/ үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хавсралтаар баталсугай.

2. Аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг аймгийн хөгжлийн зорилтот бусад хөтөлбөрүүдтэй нягт уялдуулан үр дүнтэй хэрэгжүүлэн, тайланг бүтэн жилээр гарган аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд тайлагнаж ажиллахыг аймгийн Засаг дарга /О.Батжаргал/-д үүрэг болгосугай.

3. Тогтоолын биелэлтэд хяналт тавьж ажиллахыг Нутгийн захиргаа, хууль эрх зүйн хорооны ахлагч /Н.Алдарбаяр/, аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн нарийн бичгийн даргын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч /Ц.Батсугир/ нарт даалгасугай.

ДАРГА

Б.ГАНЗОРИГ

442200198

**ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН
АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ҮЙЛ
АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨР /2020-2024/**

**НЭГ. “КОВИД-19” ХАЛДВАРТ ЦАР ТАХЛААС ҮҮДЭЛТЭЙ ЭДИЙН ЗАСАГ,
НИЙГМИЙН ХҮНДРЭЛИЙГ ДАВАН ТУУЛАХ БОДЛОГО**

**Зорилго.1.1. “КОВИД-19” ХАЛДВАРТ ЦАР ТАХЛААС УРЬДЧИЛАН
СЭРГИЙЛЭН, ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ХҮНДРЭЛИЙГ ДАВАН ТУУЛАХ
БОДЛОГЫГ ХЭРЭГЖҮҮЛЖ, ТӨСӨВ САНХҮҮГ ОНОВЧТОЙ ЗОХИОН БАЙГУУЛАН,
БЭЛЭН БАЙДЛЫГ ТОГТМОЛЖУУЛНА.**

**1.1.1. “Ковид-19” халдварт цар тахал шинэ болон дахин сэргэж байгаа
халдвараас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.**

1.1.1.1. Аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл
ахуй, ариун цэврийн дэглэм, эрүүл мэндийн сургалт сурталчилгааг зохион байгуулна.

1.1.1.2. Шинэ болон дахин сэргэж байгаа халдвараас сэргийлэх мэдээлэл,
сургалт сурталчилгааг иргэд, олон нийт болон мэргэжлийн байгууллагуудад зохион
байгуулж, шаардлагатай дадлыг хэвшүүлж, чадавхжуулна.

1.1.1.3. Сургалтын байгууллагын багш нарын цахим хичээл боловсруулах арга
зүйн сургалт зохион байгуулж, үр нөлөөг дээшлүүлнэ.

1.1.1.4. Шинэ болон сэргэн тархаж байгаа халдварын чиглэлээр хяналт
шинжилгээ, тандалт судалгаа, зөвлөн туслах үйлчилгээ үзүүлнэ.

1.1.1.5. Зорилтот бүлгийн хүүхдүүдийг томуугийн вакцинд хамруулна.

1.1.1.6. Цэвэрлэх байгууламжийн эрүүл ахуйн аюулгүй бүсийг бий болгож,
хөрсний бохирдлыг бууруулах арга хэмжээг авна.

1.1.1.7. Ундны усны эх үүсвэрийг бохирдлоос хамгаална.

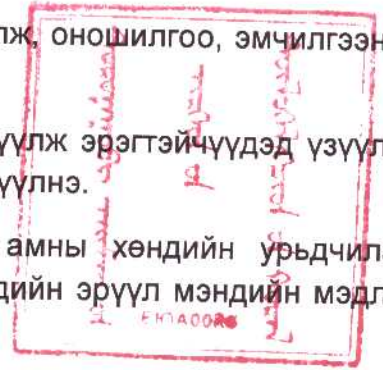
1.1.1.8. Сургуулийн багш, сурагч, ажилтнуудыг жил бүр эрүүл мэндийн үзлэгт
хамруулна.

**1.1.2. Шинэ болон сэргэн тархаж байгаа халдвараас сэргийлэх, эрүүл мэндийн
тусламж, үйлчилгээний хариу арга хэмжээний бэлэн байдлыг хангана.**

2.1.1.5. “Элэг бүтэн Монгол” арга хэмжээг хэрэгжүүлж, оношилгоо, эмчилгээний хамралтыг сайжруулна.

2.1.1.6. “Эрүүл чийрэг эр хүн” арга хэмжээг хэрэгжүүлж эрэгтэйчүүдэд үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.

2.1.1.7. “Эрүүл шүд” арга хэмжээг хэрэгжүүлж, амны хөндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэг, эрүүлжүүлэлтийг нэмэгдүүлэх, амны хөндийн эрүүл мэндийн мэдлэг дадлыг олгох сургалт, сурталчилгааг нэмэгдүүлнэ.

2.1.2. Орчин үеийн оношилгоо, эмчилгээний технологийг нэвтрүүлж, эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний төрөл, чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлэн, хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагуудыг бодлогоор дэмжиж орон нутагтаа оношлогдон, эмчлүүлэх боломжийг бий болгоно.

2.1.2.1. Эрүүл мэндийн байгууллагуудын яаралтай тусламжийн тоног төхөөрөмж, автомашины парк шинэчлэлийг хийж тусламжийн чанар хүртээмжийг сайжруулна.

2.1.2.2. Босоо тэнхлэгийн авто зам дагуух эрүүл мэндийн байгууллагуудын осол гэмтлийн үеийн яаралтай тусламж үзүүлэх чадавхыг сайжруулна.

2.1.2.3. Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагуудын лабораторийн тоног төхөөрөмжийн хангалтыг шат дараатай нэмэгдүүлж, сум орон нутагтаа оношлуулж эмчлүүлэх боломжийг бүрдүүлнэ.

2.1.2.4. Лавлагаа шатлалд орчин үеийн болон нэн шаардлагатай оношилгоо эмчилгээний тоног төхөөрөмжийн шинэчлэл хийж, хангалтыг нэмэгдүүлнэ.

2.1.3. “Цахим Монгол” арга хэмжээний хүрээнд эрүүл мэндийн мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлж, орон нутагт хийгдэх оношилгоо, эмчилгээнд алсын зайн технологи ашиглан, цахим эрт илрүүлэг, эргэн дуудах тогтолцоог бүрдүүлнэ.

2.1.3.1. Иргэдийн эрүүл мэндийн цахим мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлэх шаардлагатай арга хэмжээ авна.

2.1.3.2. Анхан шатлалд явуулын болон алсын зайн тусламж үйлчилгээний цахим технологийг нэвтрүүлж, цахим эрт илрүүлэг, эргэн дуудах тогтолцоог бүрдүүлнэ.

2.1.4. Гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтийн оновчтой арга, хэлбэрийг нэвтрүүлж, эрүүл мэндийн даатгалын тусламж, үйлчилгээний нэр, төрлийг нэмэгдүүлнэ.

2.1.4.1. Гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтийн оновчтой аргыг нэвтрүүлнэ.

2.1.4.2. Эрүүл мэндийн даатгалын тусламж, үйлчилгээний нэр, төрлийг нэмэгдүүлнэ.

2.1.5. Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн чанар, аюулгүй байдлыг хангаж, хүртээмжийг нэмэгдүүлэн бүртгэл, хяналтын цахим тогтолцоог бүрдүүлнэ.

2.1.5.1. Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн чанар, аюулгүй байдлын стандартын хэрэгжилтийг хангуулна.

2.1.5.2. Шинэчлэгдсэн цахим жорын программыг өргөжүүлж, эрүүл мэндийн даатгалын сангийн үнийн хөнгөлөлттэй эмийн хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.

2.2.2. Иргэдэд үйлчлэх спортын зориулалтын стандарт талбайн хүртээмжийг нэмэгдүүлж, спортоор хичээллэх орчныг сайжруулна.

2.2.2.1. Сайншанд, Замын-Үүд суманд стандартад нийцсэн хөл бөмбөгийн болон граундгольфын талбай байгуулна.

2.2.2.3 Сайншанд суманд “Буудлагын тир” байгуулна.

2.2.2.3. Үндэсний өв соёл, уламжлалт спортыг хөгжүүлэх “Монгол бахархал” төв байгуулна.

2.2.2.4. Зарим сумдад спортын ордон байгуулна.

2.2.3. Их спортын төрөл, шигшээ багийг нэмэгдүүлж, гадаад, дотоодын тэмцээн уралдаанд оролцох тамирчдыг бэлтгэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.

2.2.3.1. Их спортын төрөл, шигшээ багийг нэмэгдүүлж, олон улс, улс, бүсийн тэмцээнийг орон нутагтаа зохион байгуулна.

2.2.3.2. Өсвөрийн шигшээ багийн төрлийн тоо, медалийн чанарыг нэмэгдүүлж, багш дасгалжуулагчдыг урьж хамтран ажиллана.

2.2.3.3. Тив, дэлхий, олимп, улс, бүсийн чанартай тэмцээнд оролцох тамирчид, дасгалжуулагчдад дэмжлэг, урамшуулал олгоно.

Боловсрол

2.3. ХҮН БҮРТ ЧАНАРТАЙ БОЛОВСРОЛ ЭЗЭМШИХ БОЛОМЖ БҮРДҮҮЛЖ, ТЭГШ ХАМРУУЛАХ ТОГТОЛЦООГ БЭХЖҮҮЛНЭ.

2.3.1. Сургуулийн өмнөх боловсролд 3-5 настай хүүхдийг хамруулж, 5 настай хүүхэд бүрийн сургуульд бэлтгэгдсэн байдлыг хангана.

2.3.1.1. "Хүүхэд бүр цэцэрлэгт" сургалтын арга хэмжээ зохион байгуулна.

2.3.2. Ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагч, багш нарын үндэсний үнэлгээний чанарыг ахиулна.

2.3.2.1. "Анги хамт олны олимпиад", "Зорилгын хүч", "Дэвжээ" зэрэг шаардагдах олон талт арга хэмжээ зохион байгуулна.

2.3.3. Монголын түүх, хэл, соёл, ёс заншлаа мэддэг, эх орноороо бахархдаг төлөвшсөн ухаалаг иргэдийг бэлтгэх арга хэмжээг цэцэрлэг, сургуульд хэрэгжүүлнэ.

2.3.3.1. Сургууль, цэцэрлэг бүрт орон нутгийнхаа онцлогт тохирсон хөтөлбөрийг боловсруулж хэрэгжүүлнэ.

2.3.3.2. "Хутагтын нутгаар", "Торгон хил" сэдэвт арга хэмжээг зохион байгуулж, оролцоог нэмэгдүүлнэ.

2.3.3.3. Байгаль орчин, шинжлэх ухаан, танин мэдэхүйн олон талт арга хэмжээнд хүүхдүүдийг өргөнөөр хамруулан, орон нутгийн түүх, соёлыг таниулна.

2.3.4. “Чадварлаг багш” арга хэмжээг хэрэгжүүлж, багшийн мэргэжлийн ур чадварыг тогтмол дээшлүүлэн, хөдөлмөрийн бүтээмжид суурилсан үнэлэмжийг бодитой болгож, нийгмийн баталгааг хангана.

2.3.4.1. Багш нарын ур чадвар, сурган хүмүүжүүлэх илтгэлийн уралдаан, хичээл төрлийн олимпиад зохион байгуулна.

2.3.4.2. "Алтан зул" арга хэмжээ зохион байгуулна.

2.3.4.3. "Багш спорт", "Багш авьяас" арга хэмжээ зохион байгуулна.

2.3.4.4. Орон нутагт нэн шаардлагатай багш нарыг бэлтгэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.

2.3.4.5. Их, дээд сургуулиудтай хамтран ажиллаж магистр зэрэгтэй багшийн тоог нэмэгдүүлнэ.

2.3.5. Боловсролын байгууллагын хүртээмжийг нэмэгдүүлж, орчин нөхцөлийг сайжруулна.

2.3.5.1. Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газрын барилгыг шинээр барина.

2.3.5.2. Зарим сумдад сургуулийн барилгыг шинээр барьж, сургууль, цэцэрлэг, дотуур байрны засвар үйлчилгээг хийнэ.

2.3.5.3. Сургуулийн өмнөх боловсрол, ерөнхий боловсролын сургуулийн урлаг, биеийн тамирын танхимыг стандартын тоног төхөөрөмжөөр хангана.

2.3.6. Ерөнхий боловсролын сургуульд “Үдийн цай” арга хэмжээг “Үдийн хоол” үйлчилгээнд шилжүүлэн, шүүлтүүртэй ундны цэвэр усаар хангана.

2.3.6.1. “Үдийн хоол” арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

2.3.6.2. Сургуулийн гал тогооны тоног төхөөрөмжийг шинэчлэн сайжруулна.

2.3.6.2. Ерөнхий боловсролын сургуулиудыг ундны усны шүүлтүүрээр хангана.

2.3.7. Цахим сургалтыг хөгжүүлэхэд багш нарын оролцоог дэмжиж, цахим хичээл боловсруулан бүх насны иргэдэд насан туршдаа суралцахуйг дэмжих боломжийг бүрдүүлнэ.

2.3.7.1. Цахим сургалтыг хөгжүүлэх бүх талын арга хэмжээг авч багш, суралцагчдын оролцоог нэмэгдүүлнэ.

2.3.7.2. Зарим сургуулийг цахим сургууль болгох болон шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангана.

2.3.8. Үндэсний Монгол хэл, бичгээ чанартай эзэмшиж, хэрэглэж хэвшинэ.

2.3.8.1. “Миний монгол хэл, бичиг-2025” арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

2.3.8.2. Монгол хэл, бичгийн улсын олимпиадыг орон нутагт зохион байгуулна.

2.3.8.3. Иргэдэд зориулсан үндэсний бичгийн танхимыг сургуульд түшиглэн байгуулна.

2.3.9. Мэргэжил сургалт үйлдвэрлэлийн төвд мэргэжлийн боловсон хүчин бэлтгэх тогтолцоог өргөжүүлнэ.

2.3.9.1. Политехникийн коллеж болгох асуудлыг судалж шийдвэрлэнэ.

2.3.9.2. Багшлах хүний нөөцийг нэмэгдүүлж чадавхжуулна.

2.3.10. Орон нутагт мэргэжил сургалт, үйлдвэрлэлийн төв, коллеж, их, дээд сургуулиудын үйл ажиллагааг дэмжиж, оюутны сургалтын төлбөрийн дэмжлэг үзүүлнэ.

2.3.10.1. Орон нутагт сургалтын үйл ажиллагаа явуулдаг их дээд сургуулиудад шаардлагатай мэргэжлээр сурах оюутнуудад төлбөрийн дэмжлэг үзүүлднэ.

2.3.10.2. Орон нутагт их, дээд сургуулийн салбар байгуулах үйл ажиллагааг дэмжинэ.

2.3.11. Насан туршийн боловсролыг тэгш хүртээмжтэй хүргэж, суралцах орчин бүрдүүлнэ.

2.3.11.1. Насан туршийн боловсролыг тэгш хүртээмжтэй хүргэх шинэлэг хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

2.3.11.2. Насан туршийн боловсролын төвийн ажиллах нөхцөлийг сайжруулж, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан сургалтын танхим байгуулна.

Шинжлэх ухаан, технологи, инновац

2.4. Бүх төрлийн эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлыг орон нутгийн нийгэм, эдийн засагт өгч байгаа үр өгөөжийг шалгуур болгон дэмжинэ.

2.4.1. Орон нутгийн нийгэм, эдийн засгийн ач холбогдол бүхий бүх төрлийн эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлыг дэмжинэ.

Хөдөлмөр, нийгмийн хамгаалал

2.5. НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ТОГТОЛЦООГ ШИНЭЧИЛЖ, НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙГ ОНОВЧТОЙ БОЛГОН, ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙГ НЭМЭГДҮҮЛЖ, ХҮН АМЫН ХӨГЖЛИЙГ ХАНГАЖ, ДУНДАЖ ДАВХАРГЫН ХҮРЭЭГ ӨРГӨЖҮҮЛЭН МОНГОЛ ХҮНИЙ АМЬДРАЛЫН ЧАНАРЫГ ДЭЭШЛҮҮЛНЭ.

2.5.1. Нийгмийн даатгалын шинэчлэлийг хэрэгжүүлж, хамрах хүрээг өргөтгөж, сангийн орлогын төлөвлөгөөг биелүүлнэ.

2.5.1.1. Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, зарлагыг бодитой төлөвлөнө.

2.5.1.2. Нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөгч ажил олгогч болон даатгуулагчийн тоог нэмэгдүүлнэ.

2.5.1.3. Нийгмийн даатгалын сангийн орлогын төлөвлөгөөг биелүүлэх бүх талын арга хэмжээ авна.

2.5.2. “Цахим нийгмийн даатгал” арга хэмжээний хүрээнд нийгмийн даатгалын үйл ажиллагааг үе шаттайгаар цахимжуулж, иргэдэд үзүүлэх үйлчилгээг ил тод, шуурхай хүртээмжтэй болгоно.

2.5.2.1. Нийгмийн даатгалын үйл ажиллагааг цахимжуулан, иргэдэд үзүүлэх үйлчилгээг ил тод шуурхай хүртээмжтэй болгоно.

2.5.2.2. Нийгмийн даатгалын архивын баримтыг бүрэн цахимжуулна.

2.5.3. Нийгмийн халамжийн үйлчилгээг зорилтот бүлэгт чиглүүлэн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжиж, ядуурлыг бууруулан, цахим системд үе шаттай шилжүүлнэ.

2.5.3.1. Нийгмийн халамжийн үйлчилгээг цахим системд шилжүүлнэ.

2.5.3.2. Хөдөлмөр эрхлэгчдийн орон нутгийн цахим бүртгэлийн мэдээллийн санг байгуулна.

2.5.3.3. Өрхийн амьжиргааны түвшин тогтоох судалгааны чанарыг сайжруулж, нийгмийн халамжийн үйлчилгээг зорилтот эзэнд нь хүргэнэ.

2.5.3.4. Орлого багатай болон эмзэг бүлгийн өрхийн гишүүдийг чадавхжуулах замаар ажлын байранд зуучилж, хөдөлмөр эрхлэлтийг нэмэгдүүлнэ.

2.5.4. Орон нутгийн бүтээн байгуулалтын эрэлт хэрэгцээнд нийцүүлэн шинэ ажлын байр бий болгох, ажилгүйдлийг бууруулах арга хэмжээг хэрэгжүүлж, хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшинг тогтмол нэмэгдүүлнэ.

2.5.4.1. Хөдөлмөрийн зах зээлийн судалгаанд үндэслэж мэргэжилтэй боловсон хүчин бэлтгэнэ.

2.5.4.2. Цагийн болон өдрөөр ажиллах хөдөлмөрийн уян хатан тогтолцоо, нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

2.5.4.3. Орон нутгийн бүтээн байгуулалтын хүрээнд шинээр бий болсон үйлдвэр, үйлчилгээний салбарын шинэ ажлын байранд ажиллагсдыг зуучилж, хөдөлмөр эрхлэлтийг нэмэгдүүлнэ.

2.5.4.4. Хувийн хөдөлмөрийн бирж байгуулах иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллагыг дэмжинэ.

2.5.5. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, ахмад настанд ээлтэй, хүртээмжтэй орчин нөхцөлийг бүрдүүлж, хөдөлмөр эрхлэх боломжоор хангана.

2.5.5.1. Говийн бүсийн ахмад настны төрөлжсөн Асрамжийн газрын барилга барина.

2.5.5.2. Сайншанд суманд Ахмадын сувиллын барилга барина.

2.5.5.3. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн “Эрүүлжин хөгжих төв”-ийн үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулна.

2.5.6. Залуучуудад бизнес эрхлэх зорилгодоо хүрэхэд шаардлагатай дэмжлэг, туслалцааг үзүүлэх, орчин, нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

2.5.6.1. Залуучуудын хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих төвийн үйл ажиллагааг өргөжүүлнэ.

2.5.6.2. Залуучуудын хөдөлмөр эрхлэлтийг бодлогоор дэмжинэ.

2.5.7. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах орон нутгийн тогтолцоог бэхжүүлж, байгууллагуудын хамтын ажиллагааг сайжруулж, төрийн бус байгууллага, иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлнэ.

2.5.7.1. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах бодлогыг бүх түвшинд сурталчлан, хамтын ажиллагааг дэмжиж, жендэрийн хэвшмэл ойлголтыг арилгахад чиглэсэн арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.

2.5.7.2. Төрийн үйлчилгээ болон хөдөлмөр эрхлэлтийн харилцаанд иргэдийг бүх талаар тэгш хамруулах бодлогыг хэрэгжүүлнэ.

2.5.8. Гэр бүлийн үнэ цэнэ, тогтвортой байдлыг хангах, гэр бүлийн хүчирхийлэл, хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, хүүхэд хүмүүжлийн эерэг аргыг түгээн дэлгэрүүлнэ.

2.5.8.1. Гэр бүлийн тогтвортой байдлыг хангах бүх талын бодлого, нөлөөллийн үйл ажиллагааг явуулна.

2.5.8.2. Гэр бүлд зөвлөгөө өгөх үйлчилгээний орчин нөхцөлийг сайжруулна.

2.5.8.3. Иргэдийг гэр бүлийн хүчирхийлэл, хүүхдийн эсрэг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ойлголт, хандлагыг сайжруулж, гэр бүлийн харилцаа болон хүүхэд хүмүүжлийн эерэг аргыг түгээн дэлгэрүүлнэ.

2.5.9. Хүүхдийн хөгжил, хамгааллын бодлогыг хэрэгжүүлж, хүүхдэд ээлтэй орчныг бүрдүүлнэ.

2.5.9.1. “Хүүхдэд ээлтэй орон нутаг” арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

2.5.9.2. Хүүхдийн зуслан барьж ашиглалтад оруулна.

2.5.9.3. Хүүхдийн ордны дэргэд “Хүүхдийн урлан бүтээх төв” байгуулна.

2.5.9.4. Байгууллага, аж ахуйн нэгжийн дэргэдэх эцэг, эхийн зөвлөлийн тоог нэмэгдүүлж, үйл ажиллагааг нь идэвхжүүлнэ.

2.5.10. Нийгмийн харилцаан дахь залуучуудын хөгжил, оролцоог сайжруулж, санал санаачилгыг дэмжинэ.

2.5.10.1. Залуучуудын хөгжил, оролцоо, эрх хамгааллын талаарх төрийн бодлого шийдвэр, дүрэм журмын хэрэгжилтийг хангана.

2.5.10.2. Залуучуудын хөгжил, оролцоог сайжруулж, санал санаачлагыг дэмжинэ.

2.5.10.3. Сайншанд, Замын-Үүд сумдад хүүхэд, залуучуудын хөгжлийн төвийг байгуулна.

2.5.10.4. Залуу гэр бүлийг орон сууцтай болгох төсөл, хөтөлбөрийг дэмжинэ.

Үндэсний бахархал, өв соёл

2.6.ҮНДЭСНИЙ ҮНЭТ ЗҮЙЛ, УЛАМЖЛАЛТ ӨВ СОЁЛОО ДЭЭДЛЭН, ИРГЭДИЙГ СОЁН ГЭГЭЭРҮҮЛЖ, СОЁЛЫН БҮТЭЭЛЧ ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙГ ХӨГЖҮҮЛНЭ.

2.6.1. Үндэсний бахархал, монгол өв соёлыг өвлүүлж, стандарт шаардлагад нийцсэн соёл урлагийн байгууллагын барилга байгууламжийн тоог нэмэгдүүлнэ.

2.6.1.1. Хамрын хийдэд ноён хутагт Д.Данзанравжаагийн нэрэмжит соёл-аялал жуулчлалын цогцолбор байгуулах төслийг эхлүүлнэ.

2.6.1.2. Сайншандад 700 хүний суудалтай "Саран Хөхөө" шинэ театрын барилга барина.

2.6.1.3. Зарим сумдад музей, номын сан, соёлын төвийн барилга байгууламжийг барьж ашиглалтад оруулна.

2.6.1.4. Замын-Үүд суманд 500 хүний суудалтай соёлын ордон барина.

2.6.1.5. "Монгол соёл-Монгол хүмүүн" төслийг зарим сумдад үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлнэ.

2.6.2. Соёл, урлагийн тогтвортой хөгжлийн зорилтыг хангаж, "Цахим соёл" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

2.6.2.1. Номын санд "Үүлэн сервэр" электрон каталогийг нэвтрүүлж, номын фондыг нэмэгдүүлж, интернетэд суурилсан үйлчилгээг хүргэнэ.

2.6.2.2. Соёлын байгууллагуудын үйлчилгээнд цахим технологийг нэвтрүүлнэ.

2.6.2.3. Соёл урлагийн байгууллага, сургууль цэцэрлэгийн дуу хөгжмийн багш, мэргэжлийн уран бүтээлчдийг сургаж бэлтгэнэ.

2.6.2.4. Соёлын байгууллагуудын үйлчилгээнд шинэлэг арга барилыг нэвтрүүлж хүртээмжийг сайжруулна.

2.6.3. Соён гэгээрүүлэх үйл ажиллагааг идэвхжүүлж, орон нутгийн онцлог шингэсэн соёлын үйлчилгээний нэр төрлийг нэмэгдүүлнэ.

2.6.3.1. Төрийн шагналт, болор цомын эзэн яруу найрагчдын "Эх орон-Өв уламжлал" яруу найргийн чуулган зохион байгуулна.

2.6.3.2. Баяр наадам, тэмдэглэлт ой, томоохон арга хэмжээнд зориулсан уран бүтээлийг дэмжиж ажиллана.

2.6.3.3. Хүүхдэд зориулсан шинэ уран бүтээл тогтмол туурвина.

2.6.3.4. Нутгийн яруу найрагч, хөгжмийн зохиолчдын дууг нутагшуулах, ардын авьяастнуудын дунд уралдаан зохион байгуулах, тоглолт хийх, шилдэг уран бүтээл, уран бүтээлчдийг сурталчлах зэрэг ажлыг хийнэ.

2.6.4. Соёлын биет болон биет бус өвийн хадгалалт, хамгаалалтыг сайжруулан, судлан сэргээх, өвлөн уламжлуулах, олон нийтэд түгээн дэлгэрүүлэх ажлыг зохион байгуулна.

2.6.4.1. Соёлын биет бус өвийг өвлөн уламжлагчдын видео бичлэг, дуу дүрсийг хадгалж, цахим сан үүсгэн, өвлүүлэн үлдээхэд урамшуулна.

2.6.4.2. Соёлын биет бус өвийг өвлөн уламжлагчдыг алдаршуулах, тоглолт арга хэмжээ зохион байгуулна.

2.6.4.3. Музейн сан хөмрөгийг баяжуулж, түүх соёлын үл хөдлөх дурсгалыг бүртгэлжүүлэх, хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулна.

2.6.4.4. Хүн бүр удмаа мэдэж, угийн бичгийг хөтлөх үндэсний уламжлалыг хэвшүүлэх зан үйлийг сургах, сургалт нөлөөллийн арга хэмжээг эрчимжүүлнэ.

ГУРАВ. ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГО

Санхүү, төсвийн зохицуулалт

3.1. Санхүү, эдийн засгийн хүндрэлийг богино хугацаанд даван туулж, төсвийн тогтвортой, хүртээмжтэй өсөлтийг хангах бодлогыг хэрэгжүүлнэ.

3.1.1. Банк санхүүгийн зах зээлийн эрсдэл даах, найдвартай байдлыг сайжруулна.

3.1.1.1. Банкны үйлчилгээг цахимжуулах ажлыг эрчимжүүлэх замаар иргэдийн хуримтлал үүсгэхэд анхаарч бэлэн бус төлбөр тооцоог дэмжинэ.

3.1.1.2. Иргэдийн мэдлэг, хандлагыг дээшлүүлэн санхүүгийн эрсдэл, дарамтад өртөхөөс сэргийлнэ.

3.1.1.3. Иргэдийн санхүүгийн сахилга батыг дээшлүүлэхэд анхаарч хугацаа хэтэрсэн зээлийг бууруулж зээлжих чадварыг нэмэгдүүлнэ.

3.1.2. Төсвийн хөрөнгийг орон нутгийн хөгжилд чиглүүлэн үр ашигтай, хариуцлагатай зарцуулах бодлого баримтална.

3.1.2.1. Татварын тайлагналт, хураалтын үйл ажиллагааг цахимжуулж, татвар төлөгчдийг татварт хамруулах хүрээг нэмэгдүүлнэ.

3.1.2.2. Төсвийг зориулалтын дагуу үр ашигтай зарцуулж, төсвийн сахилга батыг сайжруулна.

3.1.2.3. Төсвийн хөрөнгийн зарцуулалтад хийх санхүүгийн хяналт шалгалтын үр нөлөөг дээшлүүлнэ.

3.1.2.4. Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийг онлайн системд бүрэн шилжүүлнэ.

3.1.3. Төрийн худалдан авах ажиллагааг хариуцлагажуулан орон нутгийн аж ахуйн нэгж байгууллагуудыг бодлогоор дэмжинэ.

3.1.3.1. Төсөл, тендерийн шалгаруулалтыг олон нийтэд ил тод болгож “Шилэн тендер шалгаруулалт”-ын бодлого хэрэгжүүлнэ.

3.1.3.2. Тендер шалгаруулалтад хуулийн дагуу давуу эрх нь тооцогдох боломж бүхий аж ахуйн нэгжүүдийн чадавхыг нэмэгдүүлж, орон нутгийн хөдөлмөр эрхлэлт, орлогыг нэмэгдүүлэх бодлого баримтална.

3.1.4. Даатгалын хариуцлагын тогтолцоог сайжруулан, хамрах хүрээг нэмэгдүүлнэ.

3.1.4.1. Албан журмын даатгалын холбоо, даатгал, хөрөнгийн үнэлгээний компаниудын хохирол барагдуулах ажиллагааны уялдаа холбоог сайжруулна.

3.1.4.2. Даатгалын байгууллагын нөхөн төлбөр олголтыг сайжруулна.

3.1.4.3. Иргэдийг даатгалд хамруулах нөлөөллийн ажлыг дэмжинэ.

3.1.5. Хөрөнгийн зах зээлийг иргэндээ ээлтэй, эдийн засагт өгөөжтэй байдлаар хөгжүүлнэ.

3.1.5.1. Хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй үнэт цаасны компаниудыг орон нутагт үйл ажиллагаа явуулахад бодлогоор дэмжиж ажиллана.

3.1.5.2. Үнэт цаас, хувьцааны талаарх иргэдийн мэдлэгийг нэмэгдүүлнэ.

3.1.6. Нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийн бодлогыг тодорхойлоход шаардлагатай мэдээллийн эх үүсвэртэй болно.

3.1.6.1. Хүн ам, өрхийн мэдээллийн сангийн баяжилтыг төрийн бусад мэдээллийн сантай уялдуулан сайжруулж, хүн ам зүйн нарийвчилсан мэдээллийг гаргахад ашиглана.

3.1.6.2. Мал, тэжээвэр амьтдын тооллогыг зохион байгуулж, хөдөө аж ахуйн салбарын түүвэр судалгаанд хамрагдах өрхийн жагсаалт болон сэдэвчилсэн судалгааг гаргахад ашиглана.

3.1.6.3. Албан ёсны болон захиргааны статистикийн мэдээ, тайланг боловсруулах, тархах, шуурхай, хүртээмжтэй байдлыг сайжруулах, тооллого судалгааны мэдээллийн үр өгөөжийг нэмэгдүүлнэ.

Уул уурхай, хүнд үйлдвэр

3.2. Ил тод, хариуцлагатай уул уурхай, нэмүү өртөг шингэсэн газрын тос, нүүрс-хими, жонш, зэсийн баяжмал, төмөрлөг зэрэг үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх, дэд бүтцийн бүтээн байгуулалтыг орон нутгаас дэмжиж, олон тулгуурт эдийн засгийн бүтцийг бий болгоно.

3.2.1. Эдийн засгийн өсөлтийг хангахуйц нэмүү өртөг шингэсэн уул уурхайн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлнэ.

3.2.1.1. Цагаан суваргын зэс молибдений үйлдвэрийн бүтээн байгуулалтын ажлыг үргэлжлүүлэхэд орон нутгаас дэмжлэг үзүүлнэ.

3.2.1.2. Зүүн цагаан дэлийн жоншны далд уурхайн дэд бүтцийн ажлыг гүйцэтгэхэд орон нутгаас дэмжлэг үзүүлнэ.

3.2.1.3. Уул уурхайн баяжуулах, боловсруулах үйлдвэрүүдийг байгуулахад дэмжлэг үзүүлнэ.

3.2.2. Дотоодын түүхий эдэд тулгуурласан газрын тос боловсруулах үйлдвэрийг барьж байгуулна.

3.2.2.1. Алтанширээ сумын нутагт дотоодын түүхий эдэд тулгуурласан газрын тос боловсруулах үйлдвэр байгуулахад орон нутгаас дэмжлэг үзүүлнэ.

3.2.2.2. Газрын тос боловсруулах үйлдвэрийг түүхий эдээр хангах, дамжуулах хоолой барих, бүтээн байгуулалтын ажлуудыг гүйцэтгэхэд орон нутгаас дэмжлэг үзүүлнэ.

3.2.3. Байгаль орчинд ээлтэй, хариуцлагатай уул уурхайн үйл ажиллагааг дэмжинэ.

3.2.3.1. Хариуцлагатай уул уурхайг хөгжүүлж, байгаль орчинд сөрөг нөлөө үзүүлж байгаа уул уурхайн компанийн тусгай зөвшөөрлийг цуцлуулах хүртэл арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.

3.2.3.1. Уул уурхайн бүтээгдэхүүний тээвэрлэлтийг байгаль орчинд сөрөг нөлөөгүйгээр зохион байгуулахад шаардлагатай арга хэмжээг авч ажиллана.

Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэр

3.3. Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, борлуулалтын сүлжээг өргөжүүлж, гол нэрийн зарим хүнсний бүтээгдэхүүний хэрэгцээг орон нутгаас хангаж, импортыг орлох, экспортын баримжаатай бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг дэмжинэ.

3.3.1. Атрын IV аяныг хэрэгжүүлж, орон нутгийн онцлогт тохирсон газар тариалангийн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх замаар хүн амын хүнсний ногооны хангамжийг тогтвортой өсгөнө.

3.3.1.1. Газар тариалан эрхлэгчдийг сургаж дадлагажуулах, мэргэжилтэй ажилтан бэлтгэх, хүний нөөцийг бэхжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулна.

3.3.1.2. Тариалангийн талбайн хөрсийг хамгаалж, үржил шимийг сайжруулан, бордоо, ургамал хамгааллын зохистой байдалд хяналт тавина.

3.3.1.3. Уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох шинэ сортын үрийг үржүүлэн хангамжийг нэмэгдүүлнэ.

3.3.1.4. Өрхийн тариалангийн үйлдвэрлэлд дэмжлэг үзүүлэх замаар техник технологийг шинэчлэн, хамгаалагдсан хөрсний тариалалт /хүлэмж/, зоорийн хангамжийг нэмэгдүүлнэ.

3.3.1.5. Газар тариалан эрхлэгчдийг хөнгөлөлттэй зээл, гадаад, дотоодын төсөл хөтөлбөрт хамруулан дэмжих замаар үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлнэ.

3.3.2. Мал аж ахуйн гаралтай түүхий эдийг бэлтгэх, боловсруулах, нэмүү өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг дэмжих замаар малчид, иргэдийн орлогыг нэмэгдүүлнэ.

3.3.2.1. Гол нэрийн зарим хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг дэмжиж хүн амын хүнсний хангамжийг нэмэгдүүлнэ.

3.3.2.2. Стратегийн хүнсний улирлын нөөц бүрдүүлэх, хадгалалт, тээвэрлэлт, түгээлтийн үйл ажиллагааг өргөжүүлж, тавих хяналтыг сайжруулна.

3.3.2.3. Сумдад мал нядлах эрүүл ахуйн шаардлага хангасан төвлөрсөн цэг байгуулах, малын гаралтай экологийн цэвэр бүтээгдэхүүнийг зах зээлд нийлүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

3.3.2.4. Ноос, ноолуур, арьс шир боловсруулах, нэмүү өртөг шингэсэн эцсийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх хувийн хэвшлийн санал санаачилгыг дэмжинэ.

3.3.2.5. Үндэсний үйлдвэрүүдэд чанар, стандартын шаардлага хангасан түүхий эд нийлүүлсэн малчдыг урамшуулалд хамруулах ажлыг зохион байгуулна.

3.3.3. Малын чанар, ашиг шимийг сайжруулах, биотехнологийн ололтыг нэвтрүүлэн эрчимжсэн аж ахуйг хөгжүүлнэ.

3.3.3.1. “Дэлгэрэхийн улаан” омгийн ямааны тархалтыг нийт хээлтэгчийн 30 хувьд хүргэн нэмэгдүүлж, үрийг генийн санд хадгалуулна.

3.3.3.2. Мал сүрэгт эзлэх өндөр ашиг шимт малын тоог өсгөх замаар малын чанар, ашиг шимийн гарцыг нэмэгдүүлнэ.

3.3.3.3. Сумдад эрчимжсэн аж ахуйн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулах хувийн хэвшлийн санал санаачилгыг дэмжинэ.

3.3.3.4. Малчид иргэдийн захиалгын дагуу, бод, бог малд зохиомол хээлтүүлэг хийнэ.

3.3.4. Бэлчээрийн төлөв байдал, даацад тулгуурлан нөхөн сэргээлтийг хийж, бэлчээрийн усан хангамжийг нэмэгдүүлж, ашиглалтыг сайжруулна.

3.3.4.1. Бэлчээр ашиглалтын нөлөөллийг фотомониторингийн аргаар тодорхойлж, сум бүр орон нутгийн онцлогт тохирсон бэлчээр ашиглах журам, менежментийн төлөвлөгөөг батлан хэрэгжүүлнэ.

3.3.4.2. Зарим сумдын бэлчээрт хөнөөл учруулж буй үлийн цагаан оготонотой тэмцэх, доройтлыг бууруулах, нөхөн сэргээх ажлыг зохион байгуулна.

3.3.4.3. Төр, хувийн хэвшлийн хөрөнгөөр бэлчээрийн усан хангамжийг нэмэгдүүлнэ.

3.3.5. Мал аж ахуйг тогтвортой хөгжүүлэх, байгаль цаг уурын эрсдэлээс хамгаалах, бэлэн байдлыг хангах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

3.3.5.1. Хөдөө аж ахуйн салбарын цаг үеийн мэдээ, мэдээллийг шуурхай хүргэх “Масс мессеж” үйлчилгээг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлнэ.

3.3.5.2. Хадлан тэжээл бэлтгэх менежментийг сайжруулж, малын тэжээлийн ургамал тариалах ажилд иргэд, хувийн хэвшлийн оролцоог нэмэгдүүлнэ.

3.3.5.3. Малын тооноос хамааруулан өвс, тэжээлийн шаардлагатай нөөцийг бүрдүүлэн, стандартын дагуу хадгална.

3.3.5.4. Бэлчээрийн даацад тулгуурлан отор, нүүдлийг эртнээс төлөвлөн оновчтой зохион байгуулна.

3.3.5.5. Мал сүргээ тогтвортой өсгөн үржүүлж, нүүдлийн соёл уламжлалыг хадгалан малчдын залуу халааг бэлтгэхэд хувь нэмрээ оруулж байгаа тэргүүний малчдыг урамшуулах, тэргүүн туршлагыг түгээн дэлгэрүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулна.

3.3.6. Орон нутгийн худалдаа, үйлчилгээ, өрхийн болон жижиг, дунд үйлдвэр эрхлэгчдийг дэмжин хөгжүүлж, хүнсний аюулгүй байдалд тавих хяналтыг сайжруулна.

3.3.6.1. Сайншанд, Замын-Үүд сумдад ахуйн үйлчилгээ, худалдааны нэгдсэн төв байгуулах хувийн хэвшлийн санал, санаачилгыг дэмжинэ.

3.3.6.2. Орон нутгийн хүнс, газар тариалан, өрхийн болон жижиг, дунд үйлдвэр эрхлэгчдийн үйлдвэрлэсэн бараа, бүтээгдэхүүнийг сурталчлах, борлуулах “Нутгийн брэнд” төвийг байгуулах хувийн хэвшлийн санал, санаачилгыг дэмжинэ.

3.3.6.3. Орон нутагт хэрэгжиж буй томоохон төсөл, хөтөлбөр, боловсруулах, баяжуулах үйлдвэрийн захиалгат ажлыг өрхийн болон жижиг, дунд бизнес эрхлэгчид гүйцэтгэх боломжийг нэмэгдүүлнэ.

3.3.6.4. Худалдаа, хүнс, нийтийн хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгчдийн үйл ажиллагаанд холбогдох стандартыг мөрдүүлэх, салбарын хүний нөөцийг чадавхжуулан мэргэжилтэй ажилтан бэлтгэнэ.

3.3.6.5. Орон нутагт хэмжлийн нэгдмэл байдлыг хангаж, стандартыг сурталчлан цар хүрээг өргөжүүлнэ.

3.3.7. Мал эмнэлгийн ажил, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлж, мал, малын гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүний эрүүл ахуй, ариун цэврийн шаардлагыг хангуулж, экспортыг нэмэгдүүлнэ.

3.3.7.1. Малын эмч, мэргэжилтний хүний нөөцийг бүрдүүлэн, чадавхжуулна.

3.3.7.2. Мал, малын гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүний гарал үүсэл, чанарт тавих хяналтыг сайжруулна.

3.3.7.3. Малын гоц халдвар, халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх тарилгын ажлыг зохион байгуулахад мал эмнэлгийн нэгж, малчдын хамтын ажиллагаа, үр нөлөөг дээшлүүлэн малын өвчлөлийг бууруулна.

3.3.7.4. Мал, амьтны шимэгчтэх өвчнөөс урьдчилан сэргийлэн, халдварт бус өвчний шалтгаан нөхцөлийг тодорхойлж эрүүлжүүлэн, малын зүй бус хорогдлыг бууруулна.

3.3.7.5. Мал амьтны зооноз, шинээр болон дахин сэргэж байгаа өвчний тандалт, шинжилгээг тогтмолжуулж, зарим төрлийн өвчингүй тайван бүсийг баталгаажуулна.

Аялал жуулчлал

3.4. Байгаль, түүх, соёлын өвд түшиглэсэн тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.

3.4.1. Үндэсний онцлог бүхий, байгаль орчинд ээлтэй, нутгийн иргэдэд түшиглэсэн тогтвортой аялал жуулчлалыг түлхүү хөгжүүлнэ.

3.4.1.1. Аймгийн аялал жуулчлалын төлөвлөгөөг хэрэгжүүлж, жуулчдын тоог нэмэгдүүлнэ.

3.4.1.2. “Цахим Монгол” арга хэмжээний хүрээнд аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүн үйлчилгээг шинэлэг байдлаар сурталчилан, орлогыг нэмэгдүүлнэ.

3.4.1.3. Үндэсний зан заншил, уламжлал, түүх соёл, унаган байгаль, нүүдэлчин ахуйг түшиглэсэн аялал жуулчлалыг дэмжиж, хөгжүүлнэ.

Эрчим хүч

3.5. Эрчим хүчний тогтвортой байдлыг хангана.

3.5.1. Эрчим хүч, дулаан хангамжийг нэмэгдүүлнэ.

3.5.1.1. Сайншанд сумын дулааны станцын хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх судалгааны ажлыг хийлгэж, барилгын ажлыг эхлүүлнэ.

3.5.1.2. Чойр-Сайншандын 230 км урттай 220 кВ-ын хүчдэлтэй цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцыг барихад орон нутгаас дэмжлэг үзүүлж, хамтран ажиллана.

3.5.1.3. Сайншанд сумын дулаан хангамжийг хоёрдогч хэлхээнд шилжүүлнэ.

3.5.1.4. Зарим сумын цахилгаан эрчим хүчний хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх судалгааны ажлыг хийж, үе шаттайгаар хэрэгжүүлж эхэлнэ.

3.5.1.5. Мандах, Сайхандулаан сумдад халаалтын зуух, нэгдсэн инженерийн шугам барих ажлыг судалж, шийдвэрлэнэ.

3.5.1.6. Улаанбаатар төмөр замын харьяаны халаалтын зуух, инженерийн шугам сүлжээг орон нутагт авах ажлыг судална.

Тээвэр, логистик

3.6. Эдийн засгийн өсөлтийг хангахуйц зам, тээврийн сүлжээг байгуулна.

3.6.1. Зам, тээврийн сүлжээг байгуулж, дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлнэ.

3.6.1.1. Сайншанд-Баруун-Урт-Хөөт, Зүүнбаян-Ханги чиглэлийн төмөр замын төслийг хэрэгжүүлэхэд орон нутгаас дэмжлэг үзүүлж хамтран ажиллана.

3.6.1.2. Сайншанд, Замын-Үүд сумдын авто замыг өргөтгөх судалгааны ажил, авто зам, замын байгууламжид засвар шинэчлэлтийг хийж, шинээр барина.

3.6.1.3. Сум, суурин газрыг хатуу хучилттай авто замаар холбох судалгааны ажлыг хийнэ.

3.6.1.4. Хот доторх нийтийн тээврийн үйлчилгээнд ухаалаг технологи нэвтрүүлж, хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.

3.6.1.5. Замын-Үүд суманд авто тээврийн үйлчилгээний төв барина.

Барилга, хот байгуулалт

3.7. Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын нэгдмэл удирдлага, менежментийн тогтолцоог бэхжүүлж, иргэдийн орон сууцны хангамжийг нэмэгдүүлнэ.

3.7.1. "Цахим Монгол" арга хэмжээний хүрээнд байнгын ажиллагаатай станцуудаас бүрдсэн геодезийн хэмжил зүйн дэд бүтэц, хаягжилтын нэгдсэн системийг аймгийн нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд байгуулж, тэдгээрийн тоон мэдээллийг түгээх тогтолцоог үе шаттайгаар бий болгоно.

3.7.1.1. GNSS байнгын ажиллагаатай станц байгуулна.

3.7.1.2. Хаягийн тэмдгийн суурилуулалтын ажлыг зохион байгуулж, хаягийн мэдээллийн нэгдсэн системд оруулан олон нийтэд сурталчилна.

3.7.1.3. 1:1000 масштабтай байр зүйн зургийн тодруулалт хийнэ.

3.7.1.4. Газар зүйн нэрийн тодруулалт хийж, нэрийн цахим мэдээллийн сан байгуулна.

3.7.1.5. Устсан геодезийн цэг тэмдэгтийг сэргээн засварлана.

3.7.2. Иргэд, олон нийтийн оролцоотой газар зохион байгуулалтын нэгдсэн төлөвлөлтийн болон газрын кадастрын нэгдсэн ухаалаг системүүдийг орон нутагт нэвтрүүлнэ.

3.7.2.1. Газар, үл хөдлөх хөрөнгийн зах зээлийн үнийн мэдээллийг газрын үнэлгээний системд оруулан, дүн шинжилгээ хийнэ.

3.7.2.2. Газрын бүртгэлийн нэгдсэн системд эзэмшил, ашиглалт, өмчлөлд олгогдсон газруудыг бүрэн хамруулж, нөхөн бүрдүүлэлт хийнэ.

3.7.2.3. Газар, үл хөдлөх хөрөнгийн бүртгэл, үнэлгээ, төлбөр, татвар, биржийн нэгдсэн системийг нэвтрүүлж, үйлчилгээний чанарыг сайжруулна.

3.7.2.4. Газар зохион байгуулалтын төлөвлөлт, газрын кадастрын нэгдсэн ухаалаг системийг бүрэн нэвтрүүлнэ.

3.7.3. Өрх гэр бүлийн худалдан авах чадварт нийцүүлэн орон сууцжуулах бодлого хэрэгжүүлнэ.

3.7.3.1. “Мандах наран” орон сууцны хороолол төслийг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлнэ.

3.7.3.2. Инженерийн шугам сүлжээнд холбогдсон сумдад орон сууц барих төсөл хэрэгжүүлнэ.

3.7.3.3. Зарим сумдад “Тохилог хотхон” орон сууц барих хувийн хэвшлийн санал санаачилгыг дэмжинэ.

3.7.3.4. Засгийн газраас хэрэгжүүлж буй түрээсийн орон сууц хөтөлбөрт орон нутгийн иргэдийг хамруулах ажлыг зохион байгуулна.

3.7.3.5. Суурьшлын бүсэд дэд бүтэц бий болгох ажлыг судалгаанд тулгуурлан төлөвлөж, үе шаттай хэрэгжүүлнэ.

3.7.4. Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын шугам сүлжээний хүчин чадлыг үе шаттайгаар нэмэгдүүлж, ашиглалтын дэвшилтэт технологи нэвтрүүлэх арга хэмжээнүүдийг хэрэгжүүлнэ.

3.7.4.1. Хуучны орон сууцнуудын инженерийн шугам сүлжээг шинэчлэх арга хэмжээг үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ.

3.7.4.2. Аймгийн төвийн цэвэрлэх байгууламжийг ашиглалтад оруулж, цэвэрлэх байгууламжаас гарсан саарал усыг дахин ашиглах боломжийг судалж хэрэгжүүлнэ.

3.7.4.3. Зарим сумдын ус хангамжийн нөөцийн санг өргөтгөж, нөөцийг нэмэгдүүлнэ.

3.7.4.4. Зарим сумдын цэвэрлэх байгууламж барих ажлыг үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ.

ДӨРӨВ. ЗАСАГЛАЛЫН БОДЛОГО

4.1. Хүний хөгжлийг хангасан ухаалаг, тогтвортой, сайн засаглалыг бэхжүүлэн, цахим технологид тулгуурласан төрийн үйлчилгээг эрчимжүүлж, төр, хувийн хэвшил, иргэний нийгмийн хамтын ажиллагаа өргөжүүлнэ.

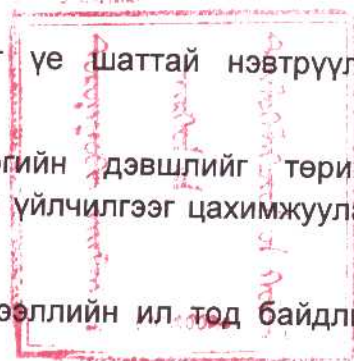
“Цахим Монгол” төрийн шуурхай үйлчилгээ

4.1.1. Төрийн үйлчилгээг шуурхай, хүртээмжтэй хүргэх нөхцөлийг бүрдүүлж, төрийн цахим үйлчилгээг хөгжүүлнэ.

4.1.1.1. Төрийн байгууллагуудад цахим хэрэглээг үе шаттай нэвтрүүлж, мэдээллийг шуурхай солилцох нөхцөлийг сайжруулна.

4.1.1.2. Мэдээлэл, харилцаа холбооны технологийн дэвшлийг төрийн үйлчилгээнд нэвтрүүлж иргэд, байгууллагад үзүүлэх төрийн үйлчилгээг цахимжуулан хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.

4.1.1.3. Төрийн байгууллагын үйл ажиллагааны мэдээллийн ил тод байдлыг сайжруулж, иргэд, олон нийтийн оролцоог хангана.

Мэргэшсэн, хариуцлагатай төрийн алба

4.1.2. Төрийн бодлогын залгамж чанарыг ханган, мэргэшсэн, тогтвортой, чадварлаг, ёс зүйтэй төрийн албыг бэхжүүлж, төрийн үйлчилгээний чанар, үр нөлөөг дээшлүүлнэ.

4.1.2.1. Төрийн захиргааны байгууллагад чиг үүргийн иж бүрэн шинжилгээ хийж, ажил үүргийн давхцал, хийдлийг арилгах бодлогын шинэчлэлийг хэрэгжүүлнэ.

4.1.2.2. Орон нутагт дутагдалтай байгаа салбарын мэргэжлээр төрийн албанд шаардлагатай байгаа хүний нөөцийг бэлтгэнэ.

4.1.2.3. Төрийн байгууллагын сургалтын орчныг сайжруулж, төрийн албан хаагчдыг чадавхжуулах бодлого баримтална.

4.1.2.4. Төрийн албан хаагчийн харилцаа хандлага, ёс зүй, сахилга хариуцлагыг дээшлүүлж, шинэ соёлыг төлөвшүүлнэ.

4.1.2.5. Чадахуйн зарчимд суурилсан мэргэшсэн, чадварлаг төрийн албыг бэхжүүлж иргэн төвтэй төрийн үйлчилгээг төлөвшүүлнэ.

4.1.2.6. Төрийн албанд жендэрийн мэдрэмжтэй бодлого хэрэгжүүлнэ.

4.1.2.7. Орон нутгийн өмчийн бүртгэл, ашиглалт, хамгаалалтыг сайжруулна.

Амар тайван, аюулгүй нийгэм

4.2. Иргэдийг аюулгүй, амар тайван, гамшгийн эрсдэлгүй орчинд амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

4.2.1. Иргэдийн аюулгүй, амар тайван байдлыг хангана.

4.2.1.1. Улсын хилийн халдашгүй дархан байдал, хил орчмын нутаг дэвсгэрийн аюулгүй байдлыг хангах зорилгоор хилийн ангиудад орчин үеийн техник, технологийн дэвшлийг нэвтрүүлэх, хилийн торон саадыг шинэчлэх, хилчдийн ажиллах орчин нөхцөлийг сайжруулахад дэмжлэг үзүүлнэ.

4.2.2. Бүх нийтийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлж, гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх ажлыг эрчимжүүлнэ.

4.2.2.1. Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх ажлыг үйл ажиллагааны тэргүүлэх чиглэл болгож, нутаг дэвсгэрийн онцлог, хүн ам, гэмт хэрэг, зөрчлийн нөхцөл байдал болон судалгаанд суурилсан ажил, арга хэмжээг төлөвлөн хэрэгжүүлнэ.

4.2.2.2. Хяналтын камерийн нэгдсэн төвийг Сайншанд, Замын-Үүд сумдад байгуулах, бусад сумдад дэвшилтэт технологи бүхий камержуулалтын нэгдсэн системийг нэвтрүүлэх.

4.2.2.3. Гэр бүлийн хүчирхийлэл, хүүхдийн эсрэг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг шинэ түвшинд гаргаж, түр хамгаалах байрыг зарим суманд байгуулж, урьдчилан сэргийлэх, нөлөөллийн арга хэмжээг төр, иргэний нийгэм, хувийн хэвшлийн түншлэлд тулгуурлан өргөжүүлнэ.

4.2.2.4. Зам тээврийн осол, гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх үр нөлөөтэй бодлогыг хэрэгжүүлэх замаар замын хөдөлгөөнд оролцогчдын хандлага, соёл, дадал, хариуцлагыг дээшлүүлж, зам тээврийн ослыг бууруулна.

4.2.2.5. Цагдаа олон нийтийн хамтын ажиллагааг эрчимжүүлж, олон нийтийн цагдаагийн ажилтны орон тоог нэмэгдүүлж, ажиллах таатай нөхцөлийг бүрдүүлэн, гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх ажлыг сурталчлах, соён гэгээрүүлэх ажлуудыг зохион байгуулна.

4.2.2.6. Соёл урлагаар дамжуулан олон нийтийг соён гэгээрүүлэх үйл ажиллагааг идэвхжүүлэн, бүх төрлийн донтолтоос урьдчилан сэргийлэх, зөв хэрэглээг төлөвшүүлэх сургалт сурталчилгааны ажлыг хийж, салбар дундын хамтын ажиллагааг бэхжүүлнэ.

4.2.3. Хууль сахиулах салбарын материаллаг баазыг бэхжүүлэх, алба хаагчдын ажиллах орчин нөхцөлийг сайжруулна.

4.2.3.1. Барилга байгууламжийг шинээр барих, засвар шинэчлэлт хийх, техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжөөр хангахад дэмжлэг үзүүлнэ.

4.2.3.2. Төрийн архивыг стандартын шаардлагад нийцсэн зориулалтын байртай болгож, үндэсний санах ой архивын баримтын хадгалалт, хамгаалалтын нөхцөл, аюулгүй байдлыг хангана.

4.2.4. Уламжлалт бус аюулын хүчин зүйлсийн болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, таслан зогсоох чадавхыг бэхжүүлж, төр, хувийн хэвшил, иргэний нийгмийн байгууллага, иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлнэ.

4.2.4.1. Орон нутгийн гамшгаас хамгаалах чадавхыг нэмэгдүүлэн, бэлэн байдлыг хангаж, гамшгийн эрсдэлийг бууруулна.

4.2.4.2. Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн гамшгаас хамгаалах арга хэмжээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.

4.2.4.3. Цаг агаарын аюулт үзэгдэл, гамшгийн үеийн мэдээллийг амжиж анхааруулах системийг бий болгон, малчид, иргэдэд шуурхай хүргэх ажиллагааг сайжруулна.

4.2.4.4. Мэргэжлийн хяналтын байгууллагын хяналт, шалгалтын хараат бус, шударга, ил тод байдлыг ханган үр нөлөөг нэмэгдүүлж, хяналтыг сайжруулна.

Тогтвортой, нэгдмэл гадаад бодлого

4.3. Хөрш болон өндөр хөгжилтэй орнууд, тэдгээрийн муж, хотуудтай хамтын ажиллагаа хөгжүүлэн, олон тулгуурт гадаад харилцааны бодлогыг хэрэгжүүлж, аймгийнхаа эдийн засаг, нийгмийн хөгжилд дэмжлэг авах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

4.3.1. Хөрш болон өндөр хөгжилтэй орнууд, олон улсын байгууллагатай хамтын ажиллагаагаа өргөжүүлэн, гадаад харилцааны үр өгөөжийг нэмэгдүүлнэ.

4.3.1.1. Хөрш болон өндөр хөгжилтэй орнуудтай уламжлалт харилцаагаа үргэлжлүүлж, шинээр бусад улсуудын муж, хотуудтай хамтын ажиллагааг хөгжүүлнэ.

4.3.1.2. Төрийн болон хувийн хэвшлийн байгууллагуудыг гадаад орнуудын ижил төстэй байгууллагуудтай холбож, үр ашигтай хамтын ажиллагааг хэрэгжүүлэхэд бодлогоор дэмжинэ.

4.3.1.3. Хүний хөгжил, нийгэм, эдийн засгийн салбарт гадаадын хөрөнгө оруулалтыг татахад дэмжлэг үзүүлнэ.

Батлан хамгаалах

4.4. Үндэсний аюулгүй байдлыг хангах тусгайлсан чиг үүрэг бүхий байгууллагын ажлын уялдаа холбоог ханган орон нутгийн хамгаалалтын тогтолцоог бэхжүүлж, цэргийн албыг иргэний төлөвшил, эх оронч үзэл, хүмүүжлийн үндэс байх бодлогыг хэрэгжүүлнэ.

4.4.1. Батлан хамгаалах чиглэлээр гарсан хууль тогтоомжийн биелэлтийг хангах ажлыг тайван болон онцгой нөхцөлийн үед хэрэгжүүлнэ.

4.4.1.1. Үндэсний аюулгүй байдлыг хангах аймгийн бодлогын баримт бичгийг боловсруулан хэрэгжүүлнэ.

4.4.1.2. Батлан хамгаалах салбарын бодлогыг орон нутагт хэрэгжүүлнэ.

4.4.1.3. Орон нутгийн хамгаалалтын тогтолцоог бүрдүүлж, дайчилгааны төлөвлөлтийг шинэчилнэ.

4.4.1.4. Хүүхэд, залуучуудад эх оронч үзэл төлөвшүүлж, "Оюутан-цэрэг" сургалт, хугацаат цэргийн алба хаагчдын тоог нэмэгдүүлнэ.

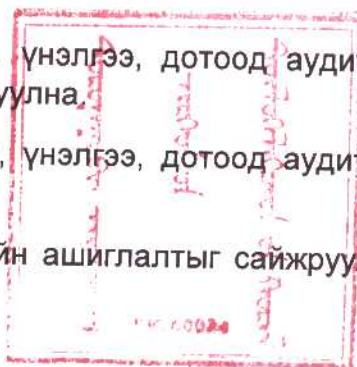
4.5. Төрийн байгууллагын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үр дүнг дээшлүүлэх

4.5.1. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын цар хүрээг нэмэгдүүлж, төрийн байгууллагуудын ажлын үр дүнг сайжруулна. /жилийн эцсийн үйл ажиллагааны үр дүнгийн үнэлгээгээр хэмжинэ/

4.5.1.1. Төрийн албан хаагчдыг хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын чиглэлээрх арга зүйгээр хангаж, мэдлэг ур чадварыг сайжруулна.

4.5.1.2. Төрийн байгууллагуудын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын ажлыг тогтмолжуулж, үр дүнг дээшлүүлнэ.

4.5.1.3. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний цахим сангийн ашиглалтыг сайжруулж, баяжуулалт, шинэчлэлтийн ажлыг зохион байгуулна.

ТАВ. НОГООН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

Ногоон хөгжил

5.1. Байгаль орчныг хамгаалах, байгалийн баялгийг зүй зохистой ашиглаж, дэвшилтэт техник, технологи нэвтрүүлж, хүрээлэн буй орчны бохирдол, доройтлыг бууруулж, иргэдийн эрүүл орчинд амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

5.1.1. Агаарын бохирдлыг бууруулах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

5.1.1.1. Агаарын бохирдлыг бууруулах өрхийн ухаалаг хэрэглээг бий болгох, цахилгаан халаалтыг дэмжих, дулааны станцын зуухыг утаа баригчтай болгох зэрэг арга хэмжээг судалж хэрэгжүүлнэ.

5.1.1.2. Орон нутгийн нүүрсний уурхайг түшиглэн сайжруулсан түлшний үйлдвэр байгуулах замаар агаарын бохирдлыг бууруулах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

5.1.2. Усны нөөцийг бохирдол, хомсдлоос сэргийлэх, хүн амыг баталгаат ундны усаар хангах нэгдсэн менежментийг сайжруулна.

5.1.2.1. Газрын доорх усны чанар, нөөцөд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийн үнэлгээг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэж, урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

5.1.2.2. Сумын төвүүдийн ус хангамжийн эх үүсвэрийн эрүүл ахуйн бүсийн дэглэмийг нарийвчлан тогтоож мөрдүүлж хэвшүүлнэ.

5.1.2.3. Булаг, шанд, рашааны ундаргын эхийг хамгаалж, тохижуулах ажлыг үргэлжлүүлнэ.

5.1.2.4. Сумдын ундны усыг чанарын шинжилгээнд хамруулж, цэнгэгжүүлэх төхөөрөмжийг суурилуулах ажлыг үе шаттайгаар хэрэгжүүлж, стандартын шаардлага хангасан ундны усаар хангана.

5.1.3. Гэр хороолол, аялал жуулчлалын газруудын ариун цэврийн байгууламжийг боловсронгуй болгох жишиг төсөл хэрэгжүүлж, сайн туршлагыг дэлгэрүүлнэ.

5.1.3.1. Ариун цэврийн байгууламжийг боловсронгуй болгох дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлэх нөлөөллийн ажлыг зохион байгуулна.

5.1.3.2. Хөрс бохирдуулагч эх үүсвэрийг бууруулахад олон нийтийн оролцоог эрчимжүүлнэ.

5.1.4. Ан амьтдын амьдрах орчныг тэтгэх, нүүдлийн замыг чөлөөлөхөд иргэн, аж ахуйн нэгжийн оролцоог нэмэгдүүлнэ.

5.1.4.1. Зарим сумдад сэргээгдэх эрчим хүчээр ажилладаг худаг гаргах, бороо цасны ус хуримтлуулах хөв цөөрөм байгуулж зэрлэг амьтдын ус хангамжийн эх үүсвэрийг бүрдүүлнэ.

5.1.4.2. Дэд бүтэц, бүтээн байгуулалтын төслүүдийг хэрэгжүүлэхэд ан амьтдад үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах бодлогыг хэрэгжүүлнэ.

5.1.5. Хог хаягдлын менежментийг сайжруулж, дахин боловсруулах үйлдвэрлэлийг дэмжинэ.

5.1.5.1. Зарим сумдын хог хаягдлыг ангилан төвлөрүүлэх, аюултай хог хаягдлыг цуглуулах цэг байгуулна.

5.1.5.2. Хог хаягдлыг цэвэрлэх, ангилах, цуглуулах арга хэмжээг хэрэгжүүлж, дахин боловсруулах үйлдвэрлэлийг бодлогоор дэмжинэ.

5.1.6. “Ногоон Дорноговь” арга хэмжээг хэрэгжүүлж, ногоон байгууламжийн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.

5.1.6.1. Ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлж, мод тарьж, ургуулсан иргэд, аж ахуйн нэгжийг дэмжиж, урамшуулна.

5.1.6.2. Ойн ангийн үйл ажиллагааг эхлүүлж, ойн зурвас байгуулна.

5.1.6.3. Мод үржүүлгийн газруудын үйл ажиллагааг дэмжиж заган ой, ховор ургамлыг хамгаалах, нөхөн сэргээх ажилд иргэд, төрийн бус байгууллагуудын оролцоог идэвхжүүлнэ.

5.1.7. Уул уурхайн олборлолт, дэд бүтцийн бүтээн байгуулалтын ажил болон эзэн холбогдогчгүй эвдэрсэн газрыг нөхөн сэргээх ажлыг үе шаттай хэрэгжүүлнэ.

5.1.7.1. Эзэн холбогдогчгүй эвдэрсэн газрын тооллого, судалгааны ажлыг мэргэжлийн байгууллагатай хамтран тогтмол зохион байгуулж, нөхөн сэргээлтийг үе шаттайгаар хийнэ.

5.1.7.2. Уул уурхайн олборлолт болон төмөр зам, авто зам, барилга байгууламж барихтай холбоотой эвдэрсэн газруудыг нөхөн сэргээнэ. Энэ заалтыг нэмсэн.

5.1.8. Сайн дурын байгаль хамгаалагчдыг дэмжиж, байгаль орчны чиглэлээр ажиллах иргэд, олон нийтийн оролцоог идэвхжүүлнэ.

5.1.8.1. Иргэний нийгмийн байгууллагатай хамтран иргэдэд экологийн боловсрол олгох ажлыг эрчимжүүлнэ.

5.1.8.2. Байгаль хамгаалах сайн дурын идэвхтэн байгаль хамгаалагчдыг ажиллуулж, урамшуулна.

5.1.9. Аймгийн Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн стратеги төлөвлөгөөг хэрэгжүүлж, газар нутгийн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.

5.1.9.1. Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн сүлжээг 32 хувьд хүргэж, холбогдох мэдээллийн санд бүртгүүлэн баталгаажуулж, хамгаалалтыг сайжруулна.

5.1.9.2. Газар доорх усны орд, усан сан бүхий газруудыг орон нутгийн тусгай хамгаалалтад авна.

ЗУРГАА. ОРОН НУТАГ, ХӨДӨӨГИЙН ХӨГЖИЛ

6.1. Орон нутгийн хөгжил

6.1.1. Орон нутаг, хөдөөгийн хөгжлийг дэмжиж, дэд бүтцийг хөгжүүлэн иргэдийн амьдралын чанарыг дээшлүүлнэ.

6.1.1.1. Зарим сумдын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөнд нэмэлт өөрчлөлт оруулах болон шинээр боловсруулна.

6.1.1.2. Сайншанд, Замын-Үүд сумдын суурьшлын бүсэд хот суурины хөгжлийн хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулж, дахин төлөвлөлтийг үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ.

6.1.1.3. Сайншанд суманд “Шинэ найрамдал” суурьшлын бүс байгуулна.

6.1.1.4. “Хашаандаа сайхан амьдаръя” санаачилгын хүрээнд амины орон сууц, гэр хорооллын айл өрхийг төвлөрсөн инженерийн шугам сүлжээнд холбох судалгааг хийж, төр, хувийн хэвшлийн санхүүжилтээр үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ.

6.1.1.5. Хот, суурин газруудад үерийн ус зайлуулах далан, суваг, шуудууг нэмэгдүүлэх ажлыг үе шаттай хэрэгжүүлнэ.

6.1.1.6. Сумдад “Тэгш гудамж” төсөл хэрэгжүүлнэ.

6.1.1.7. Орон сууц нийтийн аж ахуйн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулах бүтцийг бий болгох замаар орон сууцны ус, дулаан хангамж, ариутгах татуургын шугам сүлжээний засвар үйлчилгээг сайжруулах асуудлыг судалж шийдвэрлэнэ.

---oOo---